

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Kelprojektas“ 2018-02-23 Nr. (28.7)-A4-1443
Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie į 2018-02-08 Nr. SR-00308
Susisiekimo ministerijos
Vilniaus rajono savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie
Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus
departamentui
Vilniaus apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Vilniaus skyriui

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Vilniaus regiono aplinkos apsaugos
departamentui

ATRANKOS IŠVADA DĖL VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MAGISTRALINIO KELIO REKONSTRAVIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos, adresas: J. Basanavičiaus g. 36, LT-03109 Vilnius, tel. (8 5) 232 96 00, faksas (8 5) 232 96 09, el. p. lakd@lakd.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (juridinio asmens pavadinimas, fizinis asmuo, adresas, tel.).

UAB „Kelprojektas“ Aplinkosaugos ir investicinių projektų skyrius, adresas: I. Kanto g. 25, LT-44296 Kaunas, kontaktinis asmuo: grupės vadovas Darius Šaliūnas, tel. (8 37) 302 532, faksas (8 37) 20 52 27, el. p. darius.saliunas@kelprojektas.lt.

3. Planuojamos ūkinės veiklos atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atlikimo teisinis pagrindas pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalį, nurodant šio įstatymo 2 priedo punktą (-us).

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 10.7. punkto nuostatomis – kelių, turinčių keturias ar daugiau eismo juostų, tiesimas ar kelių, turinčių mažiau negu keturias eismo juostas, rekonstravimas, įrengiant juose keturias ar daugiau eismo juostų (kai tiesiamas ar rekonstruojamas nenutrūkstamas kelio ruožas, trumpesnis kaip 10 km, bet ilgesnis kaip 2 km) ir 2 priedo 14 punkto nuostatomis – į planuojamos ūkinės veiklos, kurios poveikis aplinkai privalo būti vertinamas, rūšių sąrašą ar į planuojamos ūkinės veiklos, kuriai turi būti atliekama atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo, rūšių sąrašą įrašytos planuojamos ūkinės veiklos bet koks keitimas ar išplėtimas, įskaitant esamų statinių rekonstravimą, gamybos proceso ir technologinės įrangos

modernizavimą ar keitimą, gamybos būdo, produkcijos kiekio (masto) ar rūšies pakeitimą, naujų technologijų įdiegimą, kai planuojamos ūkinės veiklos keitimas ar išplėtimas gali daryti neigiamą poveikį aplinkai, išskyrus šio įstatymo 1 priedo 10 punkte nurodytus atvejus.

4. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.

PŪV vieta yra Vilniaus rajono savivaldybėje, Riešės seniūnijoje. Rekonstrukcija numatoma jau esamo kelio Nr. A14 Vilnius-Utena vietoje ir jo gretimybėje.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A14 Vilnius–Utena ruožo nuo 16,00 iki 16,80 km ir ruožo nuo 17,64 iki 20,84 km rekonstravimas. Numatyta kelio A14 ruožo nuo 16,0 km rekonstrukcija yra tęstinis projektas (ruožo nuo 10,0 iki 16,0 km rekonstravimas atliktas 2008-2009 metais), todėl daugelis techninių sprendimų yra planuojami pagal anksčiau parengtą ir įgyvendintą projektą. Įgyvendinant ruožo nuo 16,0 km rekonstravimo projektą, skiriamosiose juostose bus pastatytas dvipusis atitvaras. Pėstiesiems bus įrengtas pėsčiųjų viadukas 16,50 km ir požeminė pralaida 18,40 km. Rekonstruojamų kelio ruožų ribose šalia pagrindinio kelio A14 Vilnius – Utena planuojami apjungiamieji keliai. Į juos patekimas numatomas per žiedines sankryžas arba per projektuojamas nuovažas, kurios projektuojamos su lėtėjimo ir greitėjimo juostomis. Esamoje situacijoje leistinas greitis yra 70-90 km/h. Įgyvendinus projektą leistinas greitis lengviesiems automobiliams bus 110 km/h, sunkiasvoriam autotransportui – 90 km/h.

Ties 18,92 km rekonstruojamą kelią kerta esamos 35 kV, 110 kV ir 330 kV elektros oro linijos. Esamos atramos pastatytos netoli nuo esamo kelio griovio išorinės briaunos, išlaikant ankštos trasos ruožams taikomus reikalavimus. Rekonstruojant magistralinį kelią A14 Vilnius – Utena darbų zona nepasieks esamo kelio griovio išorinės briaunos – horizontalus atstumas nuo oro linijos atramos pagrindo iki kelio griovio išorinės briaunos taikomas ankšties trasos ruožams nebus pažeistas.

Dirvožemio tarša priklauso nuo teritorijos reljefo, eismo intensyvumo ir dirvožemio atsparumo taršai rodiklių. Prieš pradėdant žemės darbus, derlingo dirvožemio sluoksnis bus nuimtas. Jis laikinai bus saugomas sandėliavimo aikštelėse ir panaudojamas kelio sankasos šlaitų tvirtinimui bei plotų rekultivavimui. Sankasos šlaitai bei statybos metu pažeistos teritorijos tvirtinami 10 cm dirvožemio sluoksniu, paskleidžiant jį ir užsėjant žole. Atlikusį dirvožemį numatoma pervežti į užsakovo nurodytą vietą arba rangovo pasirinktu atstumu tikslingam panaudojimui ir tvarkyti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-08-14 nutarimu Nr. 1116 „Dėl pažeistos žemės rekultivavimo ir derlingojo dirvožemio sluoksnio išsaugojimo“.

Kelio rekonstravimo metu daugiausia bus naudojama: gamtinis smėlis, skaldos pagrindo sluoksnis iš nesurištojo mišinio, asfaltas, gruntas, polimerinė medžiaga ženklavimui, dažai, plastikiniai vamzdžiai, bordiūrai, armatūrinis ir lakštinis plienas, betonas, gelžbetonis, aliumininis, organinis stiklas, augalinis dirvožemio sluoksnis, žolių sėklos, kuras ir kita. Šiuo metu tikslūs žaliavų kiekiai statybos darbams dar nėra žinomi, jie bus pateikti techniniame darbo projekte.

Vanduo į statybviets atvežamas vandenvežėmis. Negeriamas vanduo paprastai imamas (siurbiamas) iš netoliese esančių didesnių paviršinių vandens telkinių stovint ant kelio (ar tilto). Šiuo atveju, greta rekonstruojamo kelio didelių paviršinio vandens telkinių nėra, konkrečias vandens paėmimo vietas pasirenka rangovas. Rangovas įpareigojamas nepažeisti vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų ir nestatyti statyboms naudojamos technikos (įskaitant vandenvežes) arčiau kaip 25 m nuo kranto. Asfaltavimo metu, volai naudoja apie 100 litrų geriamojo vandens į 500 m².

Planuojamas rekonstruoti ruožas yra atviroje, oro taršai išsisklaidyti palankioje teritorijoje. Kitų didelių oro taršos šaltinių be nagrinėjamų kelių ruožų netoliese nėra. Artimiausioje ateityje nagrinėjamoje teritorijoje kelias turėtų išlikti pagrindiniu oro taršos šaltiniu, nes pagal Vilniaus rajono savivaldybės bendrąjį planą čia numatyta miškingų teritorijų plėtra, žemės ūkio teritorijų išsaugojimas ir intensyvus naudojimas, kaimo gyvenviečių plėtra, o ne pramoninių zonų plėtra. Naudojant Tiltų ir kelių projektavimo vadovo atrankos metodą (Design Manual for Roads and

Bridges, DMRB, Volume 11, Screening Method), kurį parengė Jungtinės Karalystės Transporto kelių laboratorija 2007 metais, apskaičiuotos kelio A14 ruožais važiuojančio autotransporto oro teršalų metinės emisijos bei pagrindinių oro teršalų koncentracijos prie artimiausio gyvenamojo namo (adresu Molėtų pl. 220, Paežerių k., Riešės sen., Vilniaus r. sav.) 28 m atstumu nuo esamos kelio A14 ašies ties 17,77 km kairėje pusėje. Skaičiavimų rezultatai rodo, kad įgyvendinus PŪV oro teršalų emisijos išaugs, nes padidės autotransporto greitis nuo 70-90 km/h iki 90-110 km/h. Oro teršalų koncentracijos prie artimiausio gyvenamojo namo taip pat išaugs dėl padidėjančio autotransporto greičio bei važiuojamosios kelio dalies priartėjimo prie gyvenamojo namo, tačiau neviršys teisės aktuose nurodytų ribinių verčių.

Kelių transporto infrastruktūros poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodinėse rekomendacijose, parengtose 2013 m. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro užsakymu, nurodyta, kad kvapai yra neaktualūs ar mažai aktualūs veiksniai kelių transporto infrastruktūros projektuose.

Atliekant statybos darbus, susidarys įvairių rūšių nepavojingos atliekos: asfaltbetonis, betonai (kelio dangos, kelio ženklų pamatai, įvairios kitos dangos), metalai (kelio ženklai, atramos, atitvarai), mediena (želdiniai), gruntai ir akmenys, skalda, plastmasė ir kt. Atrankos dėl PAV rengimo etape tikslūs PŪV atliekų kiekiai nėra žinomi. Atliekų kiekiai ir tvarkymo būdai detalčiai bus nurodomi atliekų tvarkymo žiniaraštyje, kuris sudaromas baigiant rengti techninį darbo projektą. Eksploatuojant kelius susidaro vairuotojų ir pėsčiųjų paliekamos šiukšlės, kurias surenka už kelių priežiūrą atsakinga regioninė įmonė. Už atliekas, kurios susidaro eksploatuojant PŪV teritorijoje esančius inžinerinius tinklus yra atsakingi tų tinklų valdytojai.

Siekiant išvengti galimo neigiamo poveikio upei R-3 bei ežerams, kuriuos jungia minėta upė, susidariusios paviršinės nuotekos ties kelio ruožu, kurį kerta minėta upė, bus valomos planuojamuose įrengti 3 paviršinių nuotekų valymo įrenginiuose. Kituose rekonstruojamuose kelio ruožuose paviršinės nuotekos nuo kelio dangos (asfalto) ir žalių plotų bus surenkamos į skiriamą juostą kas 60-80 m projektuojamus gelžbetoninius lietaus surinkimo šulinius. Iš jų nuotekos surenkamos į projektuojamus paviršinių nuotekų tinklus. Vamzdynu nuotekos išleidžiamos dvejopai: tiesiai iš kolektoriaus į nuotekų valymo įrenginius arba prie pylimo pado numatomus šoninius kelio griovius.

Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos yra nutolę 30-75 m atstumu, jų aplinka 24-71 m atstumu nuo kelio A14 ašies. Visuomeninės paskirties pastatų prie rekonstruojamo kelio ruožų nėra. Triukšmo skaičiavimai atlikti programa CadnaA (version 2017 MR 1), naudojant triukšmo skaičiavimo metodiką „NMPB-Routes 96“. Remiantis skaičiavimų rezultatai, didžiausi artimiausių gyvenamųjų pastatų aplinkoje (ne toliau nei 40 m atstumu nuo fasadų sklypo ribose) paros triukšmo lygio rodikliai sieks 62 dBA (ribinė vertė 65 dBA). Siekiant dar labiau sumažinti triukšmo lygį – bus taikomos triukšmą mažinančios priemonės t. y. bus įrengta 4 dBA tylesnė kelio danga bei triukšmo užtvaras. Dvi triukšmo užtvaras, kurių ilgis po 200 m ir aukštis 3,5-4,5 m, planuojama įrengti kelio A14 kairėje ir dešinėje pusėse ties 17,68-17,88 km.

Galimos avarinės situacijos neprognozuojamos, avarių likvidavimo planai nesudaromi. Jeigu įvyktų avarija, vežant kenksmingas medžiagas, turi būti kviečiama priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba.

Remiantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastru nustatyta, kad PŪV teritorija nepatenka į saugomas ar kitas aplinkai jautrias teritorijas. Artimiausia saugoma teritorija nuo PŪV nutolusi apie 615 m – Verkių regioninis parkas, 3 km – Raudonosios balos telmologinis draustinis. PŪV nepatenka į „Natura 2000“ teritorijas. Artimiausios „Natura 2000“ teritorijos nuo PŪV – Raudonoji bala apie 3 km, Giedraitiškių pelkė apie 6,5 km, Girijos miškas apie 7 km. PŪV nepatenka į kultūros paveldo teritorijas. Arčiausiai esantis kultūros paveldo objektas – buvęs dvaro lobyno pastatas, nutolęs į rytus nuo rekonstruojamo kelio apie 400 m.

6. Priemonės numatomam reikšmingam neigiamam poveikiui aplinkai išvengti arba užkirsti jam kelią.

6.1. Statybų ir atliekų krovimo metu kietosios dalelės bus nusodintos virš jų smulkiais lašais purškiant vandenį.

6.2. Rekonstruojamuose kelio A14 ruožuose bus paklota 4 dBA tylesnė (nei įprasta AC 11) kelio danga SMA 8 S.

6.3. Bus įrengtas triukšmo užtvaras kelio A14 17,68-17,88 km kairėje ir dešinėje pusėse.

6.4. Po statybos aikštelės bus rekultivuotos, t.y. atsodinti sunaikinti želdiniai (žolė, krūmai). Teritorijos rekultivacijai bus naudojamas tos pačios teritorijos dirvožemio (grunto) sluoksnis.

6.5. Esant šlapiai dirvai nebus naudojama sunkioji technika tose vietose, kuriose dar nenuimtas derlingasis dirvožemio sluoksnis (dėl to gali suprastėti dirvos imlumas absorbuoti nuotekas).

6.6. Bus numatytos priemonės alyvų (iš mechanizmų) ir kuro avarinių išsiliejimų atvejams. Statybos metu bus laikomos naftos produktus absorbuojančios medžiagos (pjuvenos, smėlis, sorbentai), specialūs konteineriai alyvų surinkimui.

6.7. Paviršinės lietaus nuotekos, išleidžiamos į upę R-3, prieš tai bus išvalytos gamykliniais valymo įrenginiais (per naftos atskirtuvą ir kietųjų dalelių sėdintuvą).

6.8. Bus įrengtas 1,4 m diametro rekonstruojamas pralaidas ir pritaikytas smulkių gyvūnų migracijai, paliekant sausus praėjimus arba įrengiant specialius praėjimus smulkiems gyvūnams. 17,71 km pralaida bus pritaikyta ir varliagyvių migracijai, įrengus varliagyvių judėjimą nukreipiančiuosius įrenginius.

7. Motyvai, kuriais remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta nepatenka į saugomas ar kitas aplinkai jautrias teritorijas bei nėra artimoje joms aplinkoje, todėl PŪV neturės joms reikšmingo neigiamo poveikio.

7.2. Eksploatuojant kelius susidarys vairuotojų ir pėsčiųjų paliekamos šiukšlės, kurios bus surinktos už kelių priežiūrą atsakingos regioninės įmonės.

7.3. Rekonstravus kelią paviršinės nuotekos nuo kelio dangos (asfalto) ir žalių plotų bus surenkamos į skiriamą juostą kas 60-80 m projektuojamus gelžbetoninius lietaus surinkimo šulinius. Iš jų nuotekos bus surenkamos į projektuojamus paviršinių nuotekų tinklus. Vamzdynu nuotekos išleidžiamos dvejopai: tiesiai iš kolektoriaus į nuotekų valymo įrenginius arba prie pylimo pado numatomus šoninius kelio griovius, kuriuose nuotekos susifiltruos į gruntą ir apsivalys. Kietosios dalelės, tame tarpe ir sunkieji metalai, kurie dažniausiai būna susijungę su dumblo dalelėmis, bus fiziškai sulaikomos dirvos viršutiniame sluoksnyje. Nuotekoms patekus į filtruojantį aeracinės zonos grunto sluoksnį, vyks fizinis, cheminis ir biocheminis organinių junginių, tarp jų naftos angliavandenių, irimas aerobinėmis ir anaerobinėmis sąlygomis. Nepaisant teršalų įvairovės kelio nuotekose, jų koncentracijos prie tokio intensyvumo kelių, kaip rekonstruojamas kelias, nėra didelės (neviršija didžiausių leidžiamų koncentracijų).

7.4. PŪV metu stacionarių oro taršos šaltinių nenumatoma. Oro teršalų koncentracijos prie artimiausio PŪV gyvenamojo namo išaugs dėl padidėsančio autotransporto greičio bei važiuojamosios kelio dalies priartėjimo prie gyvenamojo namo, tačiau neviršys teisės aktuose nurodytų ribinių verčių. NO_2 apskaičiuota koncentracija su fonu sieks $18,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ribinė vertė – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), KD_{10} – $19,11 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ribinė vertė – $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$), $\text{KD}_{2,5}$ – $16,00 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ribinė vertė – $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$), benzenas – $1,0221 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ribinė vertė – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$), CO – $2022,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (ribinė vertė – $10000 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

7.5. Remiantis Kultūros vertybių registro duomenimis, planuojamoje teritorijoje nekilnojamųjų kultūros vertybių nėra. Arčiausiai PŪV (rekonstruojamos Tujų g. atkarpos), kelio A14 dešinėje ties 16,5 km (~90 m atstumu nuo kelio A14) išsidėsto Raudondvario (Gulbinų Raudondvario) buv. dvaro sodybos fragmentai (kodas 917). Vertybę nuo rekonstruojamo kelio skiria pakelės kavinės kompleksas.

7.6. Imant vandenį PŪV įgyvendinimui nebus pažeistos vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos ir nebus statoma statyboms naudojama technika (įskaitant vandenvėžes) arčiau kaip 25 m nuo kranto.

7.7. Prieš pradėdant žemės darbus, nuimtas derlingo dirvožemio sluoksnis laikinai bus saugomas sandėliavimo aikštelėse ir panaudojamas kelio sankasos šlaitų tvirtinimui bei plotų rekultivavimui.

7.8. Artimiausi gyvenamieji namai nuo PŪV vietos yra nutolę 30-75 m atstumu, jų aplinka 24-71 m atstumu nuo kelio A14 ašies. Visuomeninės paskirties pastatų prie rekonstruojamo kelio ruožų nėra. Triukšmo skaičiavimai atlikti programa CadnaA, (vVersion 2017 MR 1), naudojant triukšmo skaičiavimo metodiką „NMPB-Routes 96“. Remiantis skaičiavimų rezultatai, didžiausi artimiausių gyvenamųjų pastatų aplinkoje (ne toliau nei 40 m atstumu nuo fasadų sklypo ribose) paros triukšmo lygio rodikliai sieks 62 dBA (ribinė vertė 65 dBA). Siekiant dar labiau sumažinti triukšmo lygį – bus taikomos triukšmą mažinančios priemonės (4 dBA tylesnės kelio dangos bei triukšmo užtvarų įrengimas).

8. Priimta atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 7 dalimi, priimama atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A14 Vilnius–Utena ruožo nuo 16,00 iki 16,80 km ir ruožo nuo 17,64 iki 20,84 km rekonstravimas, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9. Nurodoma atrankos išvados apskundimo tvarka

Ši atrankos išvada per vieną mėnesį nuo jos gavimo ar paskelbimo dienos gali būti skundžiama Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, LT-01402 Vilnius) ar Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) teisės aktų nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota
Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė